

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Návrh zákona o evidencii tržieb a o zmene a doplnení niektorých zákonov

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2025/375>

Materiál v pripomienkovom konaní do 01.08.2025

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál predkladá do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvo financií SR na základe Akčného plánu boja proti daňovému úniku.

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

V rekodifikovanom zákone sa nanovo definuje osoba povinná evidovať tržbu prostredníctvom pokladnice eKasa. Tento zákon sa vzťahuje na predávajúceho, ktorým je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má oprávnenie na výkon podnikania alebo na výkon inej samostatne zárobkovej činnosti a prijíma tržbu za predaj tovaru alebo poskytovanie služby; bez ohľadu kde má trvalý pobyt alebo sídlo. V rámci liberalizácie trhu sa navrhuje zaviesť nový typ pokladnice, tzv. softvérová on-line registračná pokladnica, pričom podnikateľ sa môže rozhodnúť, či bude používať tento typ pokladnice alebo bude používať on line registračnú pokladnicu, resp. virtuálnu registračnú pokladnicu. Návrhom zákona sa zavedie nová povinnosť pre podnikateľov, a to oznámiť poruchu pokladnice finančnému riaditeľstvu prostredníctvom eKasa zóny podnikateľa. Ostatné povinnosti, či už pre podnikateľov, výrobcov, dovozcov a distribútorov pokladníc zostávajú nezmenené a v rovnakom rozsahu.

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť dňa 01.01.2026.

Postoj RÚZ k materiálu

Dôvodom navrhovanej právnej úpravy je potreba zefektívniť procesy uzatvárania, rekultivácie a monitorovania skládok odpadov, odstrániť súvisiace problémy a zákonné nedostatky, ktoré vyplynuli z aplikačnej praxe. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Pripomienka k čl. I., §2 písmeno d)

V ustanovení §2 písm d) navrhujeme slová: „podľa písmena i) druhého bodu“ nahradiť slovami „podľa písmena j) druhého bodu“

Odôvodnenie:

Zastávame názor že v §2 písm. d) predkladateľ uviedol nesprávny odkaz na písmeno i) pričom správnym odkazom má byť písmeno j) druhého bodu.

2. Zásadná pripomienka k čl. I., §2 písmeno j)

V čl. I, § 2 písm. j) druhý bod navrhujeme preformulovať.

Odôvodnenie:

Navrhnutá definícia charakterizuje chránené dátové úložisko aj vo forme súboru softvérových prostriedkov, pričom musí umožniť integráciu do iných dátových správ. Z uvedeného je zrejmé, že súbor údajov a dát, ktoré sú zaznamenané na pamäťovom zariadení a ktoré nie je možné prepísať, keďže dané dáta musia byť nedotknuteľné, neporušiteľné a nemenné, nie je možné bez celého zariadenia ani poskytnúť finančnej správe. (neumožňuje sa prepis dát na disk alebo iné pamäťové médium).

Chýba nám definícia uvedeného „softvérového“ zariadenia a zároveň termín dokedy bude táto formulácia najneskôr uvedená na stránke finančnej správy.

3. Pripomienka k čl. I., § 2 písm. j) body 1 a 2

Navrhujeme nahradiť splnomocnenie finančného riaditeľstva explicitným ustanovením technických požiadaviek na fiškálne zariadenia priamo v legislatíve. Požadujeme, aby kľúčové technické parametre on-line registračných pokladníc boli ustanovené už priamo v zákone (prípadne vo vykonávacej vyhláške Ministerstva financií SR) namiesto neurčitého odkazu, že podrobnosti „určí finančné riaditeľstvo“.

Odôvodnenie:

Ponechanie detailných technických podmienok na neskoršie rozhodnutia finančného riaditeľstva považujeme za nesystémové a právne neisté. Zákon by mal transparentne a predvídateľne definovať aspoň základné požiadavky na fiškálne zariadenia (napr. minimálne funkčné vlastnosti pokladničného programu, parametre CHDÚ a hardvéru pre ORP, bezpečnostné kritériá pre prípadnú SRP, štruktúru a obsah pokladničných dokladov atď.). Len zákonom alebo vyhláškou ukotvené pravidlá, ktoré nie je možné svojvoľne meniť bez odbornej diskusie, dajú výrobcom, dodávateľom aj používateľom potrebnú istotu. V minulosti totiž dochádzalo k častým jednostranným zmenám technických podmienok zo strany finančnej správy, čo narušovalo podnikateľské prostredie a poškodzovalo poctivých dodávateľov fiškálnych riešení.

4. Zásadná pripomienka k čl. I., §2 písmeno u)

Do tržby sa návrhom explicitne zahŕňajú aj preddavky a doplatky a platby prostredníctvom poukážok a mobilných aplikácií (QR platby). To môže spôsobiť zbytočné administratívne komplikácie pri špecifických obchodných modeloch (napr. preddavky na zákazku, poukážky s obmedzeným účelom), pričom hrozí nejednoznačný výklad (kedy vzniká povinnosť evidencie pri preddavkoch).

Navrhujeme preto spresniť definíciu tržby, aby bolo jasné, že pri preddavkoch a poukážkach sa eviduje tržba až pri dodaní tovaru alebo služby, ak to nevedie ku kráteniu tržieb a vydať metodické usmernenie Finančnej správy k evidencii týchto špecifických platieb.

5. Zásadná pripomienka k čl. I., §2 písmeno w)

Navrhujeme, aby bol pojem "služba" v návrhu zákona o evidencii tržieb definovaný v rovnakom znení ako v zákone č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice v znení neskorších predpisov, konkrétne ako: "w) službou služba označená v Štatistickej klasifikácii ekonomických činností) uvedená v Prílohe č. 1,".

Zároveň navrhujeme, aby znenie Prílohy č. 1, bolo prevzaté aj do predmetného návrhu zákona v obdobnom znení ako je tomu v zákone č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice v znení neskorších predpisov.

Odôvodnenie:

Vnímame, že pri zmene právnej úpravy došlo aj k zmene príloh vyhlášky Štatistického úradu, čím prakticky finančné služby môžu byť považované za neoslobodené od tejto povinnosti. Konečné znenie a výklad nám v tomto momente nie sú jasné. Pokiaľ by cieľom bolo zahrnúť aj finančné služby do evidencie, dovoľujeme si vyjadriť nesúhlas s takýmto postupom.

Návrh zákona v súčasnom znení vymedzuje pojem "služba" neprimerane široko, keďže odkazuje na Štatistickú klasifikáciu ekonomických činností, avšak bez konkretizácie konkrétnych činností prostredníctvom prílohy. Príloha č. 1 pritom zohráva kľúčovú úlohu pri určovaní, ktoré služby podliehajú povinnosti evidencie tržieb prostredníctvom registračnej pokladnice. Absencia tejto prílohy v návrhu zákona vytvára právnu neistotu, a zároveň môže viesť k neúmyselnému rozšíreniu rozsahu subjektov, na ktoré sa bude povinnosť evidovať tržby vzťahovať. Ide najmä podnikateľské subjekty poskytujúce finančné a poisťovacie činnosti, vrátane bánk, ktoré v súčasnosti tejto povinnosti nepodliehajú.

Z uvedených dôvodov považujeme za nevyhnutné zosúladiť definíciu pojmu "služba" s existujúcou právnou úpravou a zabezpečiť, aby bola súčasťou zákona aj príloha s taxatívnym výpočtom príslušných služieb.

Zavedenie takejto povinnosti voči bankovému sektoru, regulovanému a dohliadanému na úrovni ECB a NBS, s cieľom správnej evidencie a odvádzania DPH, nepovažujeme za zmysluplné a ekonomické. Rozsah takejto potenciálnej implementácie a náklady bankového sektora na zavedenie takejto potenciálnej implementácie sú podľa nášho názoru výrazne neproporčné s potenciálnym prínosom takejto povinnosti, dokonca ani v porovnaní s výnosom takto

evidovanej dane. Uvedené je spôsobené najmä v súvislosti s tým, že poplatky si banky v absolútnej väčšine prípadov nenechávajú uhrádzať priamo klientom, ale ich zrážajú.

V bankách tak už dnes nie je možné prijímať neevidované platby za poskytované služby a preto nevidíme dôvod na takúto zmenu voči existujúcej právnej úprave aj pre bankový sektor a navrhujeme explicitne vylúčiť banky z tejto povinnosti evidovať tržby za poskytované služby pokladnicou e-kasa a zavádzať pokladnice e-kasa do pobočiek.

6. Zásadná pripomienka k čl. I., §2 písmeno ad)

V ustanovení §2 písm ad) sa uvádza čo sa rozumie pod zápornou položkou. Túto definíciu navrhujeme rozšíriť aj o opakovane použiteľné vratné sklenené a plastové poháre.

Odôvodnenie:

V praxi sú stále bežnejšie situácie, kedy na rôznych podujatiach (festivaly, koncerty, vianočné trhy, športové akcie) predávajúci predávajú nápoje v opakovane použiteľných vratných plastových/sklenených záloha mu je v plnej výške vrátená). Vzhľadom na to, ako je v navrhovanom znení zákona definovaný záporný obrat, nie je možné vrátenú zálohu za takýto pohár považovať za zápornú položku podľa ust. § 2 bod ad) – poháre nespĺňajú definíciu zálohovaného obalu. Zároveň z praktického hľadiska nie je možné uvažovať ani o vrátení tovaru podľa ust. § 2 bod ab) – poháre sa bežne využívajú na podujatiach, kde si kupujúci pokladničný blok neodkladá. V prípade neplatiteľa DPH a za situácie, ak každý zákazník pohár vráti je možné uvažovať o tzv. vratnom depozite/zálohe (aj keď zákon špecificky takúto situáciu nerieši). Situácia sa však komplikuje v prípade, ak je predávajúci platiteľ DPH, keďže je náročné stanoviť DPH režim, ak má kupujúci možnosť rozhodnúť sa či pohár vráti alebo si ho ponechá. Vzhľadom na vyššie uvedené žiadame o úpravu zákona tak, ako je uvedené v tejto pripomienke.

7. Pripomienka k čl. I., §8 odsek 1

Súčasný znenie zákona definuje len časový rámec pre odovzdanie pokladničného dokladu ihneď po jeho vytlačení, ale nedefinuje časový rámec pre elektronické zaslanie alebo sprístupnenie pokladničného dokladu. Navrhujeme preto doplniť do zákona realistickú časovú hranicu pre elektronické zaslanie pokladničného dokladu a upresniť čo znamená „ihneď“ (napr. do X minút).

8. Zásadná pripomienka k čl. I., §8 odsek 8

Súčasný znenie zákona považuje zaslanie alebo vytlačenie viac ako jedného originálu pokladničného dokladu za závažné porušenie s elimináčnou sankciou – odobratie živnostenského oprávnenia. Pri elektronickom zasielaní alebo zdieľaní dokladov (napr. prostredníctvom mobilných aplikácií alebo webového rozhrania) môže dôjsť k technickým chybám (duplicitné odoslanie), ktoré nemajú súvis s úmyselným krátením tržieb. Takto nastavená sankcia predstavuje bariéru digitalizácie dokladov a inovatívnych obchodných riešení.

Navrhujeme preto zachovať závažnú sankciu len pri úmyselnom alebo opakovanom porušení s cieľom krátiť tržby. Doplniť do zákona ustanovenie: „Pri preukázanom technickom zlyhaní alebo iných objektívnych dôvodoch, ktoré nevedli k úmyselnému kráteniu tržieb, sa uloží miernejšia sankcia podľa osobitného predpisu, iná ako sankcia odobratia živnostenského oprávnenia

9. Zásadná pripomienka k čl. I., §10 odsek 4

V čl. I, § 10 ods. 4 navrhujeme vypustiť.

Odôvodnenie:

Všetky doklady sú uchovávané elektronicky na serveroch finančnej správy a chránenom dátovom úložisku priamo v pokladni. Zákazník má možnosť požiadať o zaslanie dokladu elektronicky (e-mailom).

10. Zásadná pripomienka k čl. I., §11 odsek 4

Dátum a čas vzniku poruchy je predávajúci povinný oznámiť prostredníctvom eKasa zóny predávajúceho najneskôr do konca pracovného dňa, v ktorom došlo k poruche. Pre podnikateľov s veľkým počtom prevádzok a stovkami pokladníc spôsobí toto ustanovenie nadmernú administratívnu záťaž. Ak je napr. predajňa otvorená do neskorejších večerných hodín, alebo má dokonca nepretržitú prevádzku (napr. čerpacie stanice), pri poruche vo večerných hodinách nie je možné dodržať časový rámec Prístup do eKasa zóny vo firmách býva z dôvodu kontroly obmedzený len na centrálu, ktorá sa včas nedozvie o poruche

Navrhujeme preto ustanovenie vypustiť, alebo aspoň stanoviť realistickú lehotu napr. 96 hodín.

11. Zásadná pripomienka k čl. I., §15 odsek 1

Navrhujeme rozšíriť výnimku v §15 ods. (1) druhej vety aj pre prípady technického výpadku na strane dodávateľa, predávajúceho, či tretích strán. Navrhujeme doplniť, že predávajúci nemá povinnosť poskytnutia bezhotovostnej platby aj v prípadoch prerušenia prevádzky pokladnice eKasa z dôvodu poruchy pokladnice. Navrhujeme doplniť, že predávajúci nemá povinnosť poskytnutia bezhotovostnej platby aj v prípadoch, kedy dôjde k poruche zariadenia na vykonanie bezhotovostnej platby (platobného terminálu) a počas doby, kým nebude zariadenie opravené najneskôr však do 96 hodín od začiatku poruchy zariadenia.

Odôvodnenie:

V znení §15 sa výnimky týkajú výhradne dôvodov nedostupnosti internetového signálu, alebo výpadku systému finančnej správy. Ustanovenie §11 ods. 4, ktoré by daný problém mohlo riešiť, chápeme odlišne, najmä pri komparácii paragrafového znenia v prepojení na osobitnú časť dôvodovej správy.

12. Zásadná pripomienka k čl. I., §17 odsek 1

V § 17 ods. (1) navrhujeme vložiť slovo „môže“ a preformulovať znenie na „Daňový úrad alebo colný úrad môže uložiť pokutu za správny delikt podľa“.

Odôvodnenie:

Návrh zákona zavádza nové povinnosti, ktoré budú pre niektorých podnikateľov predstavovať úplnú novinku v styku so zákazníkmi. Riziká nesprávnej implementácie, najmä v úvodných mesiacoch účinnosti zákona, sa v takýchto prípadoch nedajú vylúčiť. V tejto súvislosti sme toho názoru, že úrady by mali mať možnosť každý jednotlivý prípad posudzovať individuálne, so zohľadnením subjektu a závažnosti konania. V záujme dodržania princípu proporcionality sankcií bude preto potrebné a zároveň účelné poskytnúť kontrolnému orgánu aj možnosť uloženia nápravného opatrenia, bez súčasného uloženia pokuty. Alternatívou je rozšírenie tzv. „inštitútu druhej šance“ aj na ďalšie skutkové podstaty správnych deliktov.

13. Pripomienka k čl. I., §17 odsek 3

Pokuty podľa §17 odsekov 1 a 2 sa ukladajú na mieste rozhodnutím (papierovým) Pre podnikateľov s veľkým počtom prevádzok spôsobuje toto ustanovenie vysoké riziko, že rozhodnutie nie je včas doručené oprávnenej osobe vo vedení spoločnosti, aby stihli zabezpečiť úhradu a predísť napr. uzavretiu predajne Toto ustanovenie pochádza ešte z pôvodného zákona o ERP, pri ktorého vydaní neexistovalo elektronické doručovanie Pri elektronickom doručovaní by nemal byť problém doručiť rozhodnutie o pokute do elektronickej schránky podnikateľa

Navrhujeme preto doplniť do ustanovenia povinnosť správcu dane doručiť rozhodnutie zároveň aj elektronicky

14. Zásadná pripomienka k čl. IV

Navrhujeme odloženie účinnosti návrhu zákona k 1.7.2026.

Odôvodnenie:

Mierny odklad účinnosti zákona, či aspoň jej časti týkajúcej sa povinného umožnenia bezhotovostnej platby predávajúcim kupujúcemu v §19 ods. (5), navrhujeme z dôvodu poskytnutia dostatočného času na prípravu všetkým dotknutým subjektom. Zdôrazňujeme, že zatiaľ stále nepoznáme technické podrobnosti a konkrétne technické riešenia v zmysle návrhu zákona, ktoré si za účelom čo najlepšej realizácie budú vyžadovať dostatočný čas na zmenu interných systémov, procesov a ďalších nastavení v dotknutých subjektoch. Z procesného hľadiska upozorňujeme aj na aktuálny stav materiálu v legislatívnom procese, pričom predpokladaná lehota medzi zverejnením zákona v Zbierke zákonov SR po ukončení legislatívneho procesu a jeho navrhovanou účinnosťou je neprimerane krátka, čo môže spôsobiť aplikačné problémy.

Zdroj:

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2025/375>